

perspektive osobito se jasno razabire ogromna važnost i vrijednost svake matice-pastrve kalifornijske i domaće, koje sa toliko truda i troška čuvamo i množimo na Ribogojilištu Gacka već više godina. To je jedno od dragocjenih i rijetkih vrela rasplodnog materijala i jasno je, da se ovakve matice pastrve ne mogu sada davati za konzum i slične svrhe. To bi značilo sjeći granu na kojoj sjedimo sa svim pastrvskim ribogojilištima.

U ovoj perspektivi dobiva naročito značenje i kalifornijska pastrva u Plitvičkim jezerima, gdje su doduše uslovi lova dosta nepovoljni i gdje Uprava Nacionalnog parka i Komitet za turizam stavljaju stanovita, i ako logična i opravdana ograničenja.

Nagli i stalni porast proizvodnje ikre kalifornijske i domaće pastrve na Ribogojilištu Gacka, koji se vidi iz naprijed navedenih podataka, ima svoj korijen u činjenici da tamo postoje izvanredno povoljni prirodni preduslovi za razvoj pastrva, što se očituje, među ostalim, i u njeznoj brzom tempu rasta i velikom godišnjom prirastu pastrva. Ovo ribogojilište, i ako ni izdaleka nije još potpuno izgrađeno, da bi moglo dati očekivanu značajnu proizvodnju konzumne pastrve, kao i rasplodnog materijala, ipak je već izašlo na siguran put, koji može dovesti do potpunog razvoja najvećeg pastrvskog ribogojilišta u Europi.

Iznesene činjenice i potreba prenosa rasplodnog materijala sa onih ribogojilišta, koja raspolazu matricama pastrvama, na sva ostala pastrvska ribogojilišta, osvjetljavaju međusebnu povezanost i uzajamnu zavisnost tih ribogojilišta. U okviru rada i prosperiteta svih pastrvskih ribogojilišta, ne samo u N. R. Hrvatskoj ili Sloveniji, nego uopće u cijeloj Jugoslaviji, ovo pitanje dobiva naročito značenje.

Međutim analiza iznijetih činjenica pokazuje i slabosti naše rasplodne baze. To je životno pitanje pastrvskih ribogojilišta.

Prva mjera treba biti u stvaranju novih izvora za rasplodni materijal kalifornijske pastrve, a zatim i potpune pastrve, pored Ribogojilišta Gacka i Plitvička jezera te pojedinih slovenskih ribogojilišta. U NR. Hrvatskoj treba udomačiti kalifornijsku pastrvu sa ciljem uzgoja matice u Prošćanskom jezeru (površina 68 ha) tako, da će sa jezerom Kozjak (površine 83 ha) pružiti mogućnosti za stvaranje zalih matice kalifornijske pastrve. Nadalje treba kalifornijsku pastrvu udomačiti u Visovačkom jezeru (površina oko 1000 ha), zatim u Ličkoj Jasenici, Dretulji, Mrežnici (Zagorskoj), Lici, Ričici, Otući i t. d. ali samo utoliko, ukoliko bude ostvareno čuvanje tih voda od neovlaštenog ribolova.

Ove vode imaju uslova za održanje kalifornijske pastrve u njima, pretpostavljajući, da za poribljavanje upotrebimo rasplodni materijal iz Gacke i Kozjaka, koji vjerovatno pripada onoj rasi kalifornijske pastrve, koja nije riba selica.

Druga, ali istovremena mjera jest u prioritarnoj i potpunoj izgradnji onih pastrvskih ribogojilišta, koja imaju uslova za stvaranje osobito jake vlastite rasplodne baze u obliku matice pastrva, a to su ribogojilišta Visovačko jezero, Gacka, Mrežnica i Plitvička jezera u NR. Hrvatskoj, a u drugim narodnim republikama stvaranja vlastitih rasplodnih baza t. j. dovoljnih količina matice pastrva.

Ostvarenje proizvodnje krupnijih matičnih ribogojilišta, bitni je preduslov za ostvarenje proizvodnje svih ostalih pastrvskih ribogojilišta, t. j. preduslov za proizvodnju konzumne ribe i rasplodnog materijala u Jugoslaviji, a u NR. Hrvatskoj napose bitni uslov za ostvarenje Zakonom planirane proizvodnje od 6.5 mil. kom. oplodene pastrvske ikre, jer će samo ova krupnija ribogojilišta dati glavniinu planirane količine.

Zdravko Taler

Otvaranje Ribarskog oteka pri Poljoprivrednom tehnikumu u Zrenjaninu

Za unapređenje ribarskih kadrova Ministarstvo poljoprivrede NR. Srbije, otvorilo je pri Poljoprivrednom tehnikumu u Zrenjaninu (Vojvodina) ribarski otek u kome će školovanje trajati četiri godine. Svršeni učenici imaju pravo upisa na Poljoprivredni fakultet posle godinu dana provedene u praksi.

Svi će učesnici stanovati u internatu. Sem toga oni koji ispunjavaju potrebne uslove, dobijaju stipendiju u obliku stana, hrane, ogreva, osvetljenja i lekarske pomoći, a k tome još 100—300 dinara mesečno u gotovu.

Pravo upisa imaju učenici sa položenim nižim tečajnim ispitom. Ove godine iznimno primaće se učenici sa svršenom dvogodišnjom poljoprivrednom školom uz polaganje prijemnog ispita iz narodnog jezika, matematike, fizike i hemije. Za upis je potrebno podneti taksiranu molbu (10 dinara), svedočanstvo o završenoj školi, izvod iz knjige rođenih, lekarsko uverenje, uverenje o vladanju, opis života i uverenje o imovnom stanju roditelja.

U ribarskom oteku predavaće se kroz četiri godine školovanja ovi predmeti: materinji jezik, ruski jezik, geometrija, geografija, privredni sistem i ustav FNRJ, fiskultura, higijena, predvojnička obuka, hemija, fizika, biologija, meteorologija, hidrobiologija, mikrobiologija, nauka o poznavanju zemlje, agrolologija, tehnika u ribarstvu, hidrologija, ihtiologija, ribarstvo otvorenih voda, ribnjačarstvo, signalizacija, bolesti i neprijatelji riba, tehnologija o preradi ribe, politička ekonomija, organizacija rada u ribolovu i preradi, za-drukarstvo, poljoprivredna statistika i poljoprivredno računovodstvo sa korespondencijom.

Osim školovanja ove vrste potrebno je da Ministarstvo poljoprivrede osnuje i tečajeve za terenske fizičke ribarske radnike, jer od radnika na terenu zavisi napredak ribolova isto toliko, koliko i od stručnjaka sa većim školovanjem.

A. T.